

§ 46 Reformationsjubileet 2017

ARON EMILSSON:

Ordförande! Vi har i det här betänkandet två motioner, 2015:34 och 2015:47, som relaterar till det förestående reformationsjubileet 2017 och jag tänkte kort kommentera motion 2015:34.

2017 firas som vi alla vet reformationsjubileum i stora delar av Europa och hela den lutherska kyrkovärlden. Det är då med anledning av, att det är 500 år sedan Luther spikade upp sina 95 teser i Wittenberg kvällen den 31 oktober 1517, någonting som brukar ses som startskottet för reformationen. Luther, reformationen och utvecklingen i dess spår har för en del haft stor påverkan och mycket stort inflytande i det protestantiska Europa. Kyrkor, stater och folk har påverkats direkt eller indirekt av den lutherska reformationen, och den har lagt grunden till mycket vi idag har byggt vidare på i våra nationer runt om i Europa.

Jag har observerat att Gudstjänstutskottet bejakar motionens intentioner och anser den besvarad. Det kan kanske tolkas som så nära ett bifall som det går att nå. Man konstaterar att 500-årsminnet av reformationen ger möjlighet i Svenska kyrkan att visa på viktiga aspekter och den lutherska teologins betydelse för såväl kyrka som samhälle genom den svenska historien. Samtidigt påpekar man, att mycket av det vi efterlyser redan har planerats för. Det ser jag positivt på och kan i alla fall anse att den första att-satsen är besvarad. Vår kyrka är del av ett internationellt firande genom Lutherska världsförbundet och i Sverige planeras för ett firande på Svenska kyrkans alla nivåer under året 2017. Flera nationella stora satsningar kommer att genomföras och samtidigt ska då satsningar ske på såväl stift som församlingsnivå. I oktober 2017 kommer också en högtidsgudstjänst att hållas, till vilken det officiella Sverige inbjuds, som man har sagt. Det är gott och väl så långt.

En aspekt som ändå talar för samverkan med riksdag och regering i det här sammanhanget och som också skulle kunna uppbringa mer historiskt intresse bland allmänheten är ett brev i original daterat den 31 oktober 1517, vilket anses vara en del av det som satte i gång den process som blev reformationen. Det finns i original på Riksarkivet här i Stockholm. Vi har alltså förmånen att ha ett av de mer betydelsefulla dokumenten från reformationen i Sverige. Det finns historiska, pedagogiska och kulturella skäl för att Svenska kyrkans representanter och representanter för riksdag och regering samt Riksarkivet med flera knyter tätare samverkan inför jubileet.

Därför yrkar jag bifall till andra att-satsen i motion 2015:34. Tack.

MONI HÖGLUND:

Ordförande! Först vill jag säga att jag bifaller utskottets förslag, men jag vill komma med ett tilläggsförslag och yrka på det, och till det ska jag återkomma alldeles strax.

Det finns så många sätt som vi som kyrka kan göra för att söka Guds vägledning för kyrkans framtid. Jag blir så glad när jag ser allt det som vi gör tillsammans i våra församlingar och i våra stift. Vi har samtal, det handlar om forskning, vi gör analyser, det blir teologifestivaler. Vi kan räkna upp hur många saker som helst där vi gemensamt vill få reda på Guds väg för oss. Det stod så här i utskottets skrift. ”Ett huvudmål med reformationsåret är att aktualisera och levandegöra kristen tro på ett sätt som håller samman dåtid, nutid och framtid och som pekar mot dess förändrande kraft.” Är det inte spännande? Det här är vi med i.

Nu vill jag lägga ett tilläggsförslag till det som utskottet föreslår. Till allt det som planeras för reformationsåret vill jag säga, att Svenska kyrkan under reformations-

året utlyser bön- och fastedagar en gång i månaden, för att vi gemensamt ska söka Guds ledning för Svenska kyrkans vägval i framtiden. Tack.

DAG SANDAHL:

Fru ordförande! Jag har reserverat mig på den här punkten, och det hade väl varit tjänstefel att inte gå upp och tala för reservationen, fast den är så välskriven och finns där.

Argumentet mot att inte ha ett arbete kring reformationsjubileet är att det tar för mycket tid och kraft. Jag finner det vara ett pinsamt argument och jag utvecklar ju den tankegången. Men jag tänker inte så mycket annorlunda än vad jag sa tidigare om studiearbete, om samtal i församlingarna: Basarbete – finns det någon vänster i Svenska kyrkan? – i församlingarna för att kunna göra några förändringar, det är det jag säger. Det kanske de konservativa inte riktigt förstår, men det är så man bygger församling nerifrån. Jag blev lite syrlig i min reservation. Situationen påminner mig närmast om vad som sägs om den ryska kyrkan, som i början av 1900-talet ägnade sig åt liturgisk reformverksamhet men stod handfallen inför de skeenden som skapade helt nya betingelser för samhälle och kyrka. Vi måste alltså kunna jobba med de olika frågorna och med reformationsjubileet riktigt rejält. Folk ska veta vad vi firar och varför.

Fru ordförande! Det här var som hos Johan Sebastian Bach: ”Variation på tema”. Bifall till reservationen.

LISA TEGBY:

Ordförande! Jag talar för utskottet. Självklart ska Martin Luthers återupptäckt av evangeliets kraft och en kristen människas frihet lyftas fram, firas och begrundas. Det pågår ju redan förberedelser för fest och högtidligheter kring detta runt om i kyrkan. Framför allt ska kyrkans ständiga behov av reformation utmana oss och sätta fart på vår bibelläsning och vår blick på vad vi och världen behöver och vad Gud vill med oss. Detaljer i hur reformationsfirandet ska göras på församlingsnivå är inte kyrkomötets sak, inte heller på stiftsnivå, men mycket är på gång på riksnivå.

Gudstjänstutskottet gläder sig åt alla dessa förberedelser och tror också, att det som är på gång kommer att inspirera till än mer i stift och församlingar. Vi menar att det som sker genom satsning på vuxenundervisning och det som sker och kommer att ske i arbetet med den nya handboken kommer att utmana oss till förnyat studium också av vad Martin Luther och andra som har arbetat med vårt reformatoriska arv har lyft fram. För visst, Dag, finns det trötthet i vår kyrka men det finns också liv och kraft och mycket samtal om tro. Gudstjänstutskottet menar, att det som redan är i gång kring ett reformationsjubileum och annat kommer att ytterligare lyfta det samtalet.

Därför tillstyrker jag Gudstjänstutskottets förslag 2015:4.

DAG SANDAHL (REPLIK):

Fru ordförande! Jag envisas med att stå fast vid min reservation, att kyrkostyrelsen får ett uppdrag att inför reformationsjubileet utarbeta ett underlag för samtal, studier och rådslag. Det är vad jag tänker. Men det händer ju så mycket och det gör att jag blir fascinerad över mig själv och så lite jag begriper. Vad man än föreslår äger det redan rum och i större omfattning än vad någon kan tänka. Jag tror att det är bibliskt. Jag ser det inte, men jag vet ju att det synliga är förgängligt men det osynliga är evigt. Vi har ett osynligt evighetsarbete på gång. Jag skulle gärna vilja se. Hjälp min otro.

ORDFÖRANDE CARIN ETANDER RIMBORG;

Tilläggsförslaget från Moni Höglund lyder: ”Att bifalla utskottets förslag men med tillägg att Svenska kyrkan under reformationsåret utlyser bön- och fastedagar en gång i månaden för att söka Guds ledning i Svenska kyrkans vägval.”

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 100.